

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 855: Không Có Bồ Đề Để Trụ, Chính Là Nói Rõ Lý Do Tại Sao Không Nên Trụ

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 072)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Không có Bồ đề để trụ, chính là nói rõ lý do tại sao không nên trụ, đây là chỗ tốt cùng của sự ly tướng, và cũng là sự bản nhiên của pháp tánh.】

Bồ đề là tiếng Phạn, có nghĩa là “Giác”. Vốn dĩ là giác, nhưng hễ trụ vào thì liền mê; cái này không thể trụ được, vừa trụ liền mê ngay. Giác tánh ở đâu? Phật trong hội Lăng Nghiêm đã giảng cho chúng ta rất rõ ràng, rất minh bạch, chân như bản tánh, chân tâm của chúng ta, vốn dĩ ngay tại cửa sáu căn. Mắt thấy là chân tâm thấy, là Tánh Thấy đang thấy; tai nghe là chân tâm nghe, tất cả đều là chân tâm đang khởi tác dụng, tuyệt đối không phải là vọng tâm. Vì sao lại biến thành hư vọng? Chính là vì bạn có “trụ”, hổng là hổng ở chỗ này, vừa trụ liền mê mờ, đem chân tâm biến thành vọng tâm. Mắt thấy, thấy được rõ ràng, minh bạch; thế nhưng bên trong cái thấy đó, bạn lại khởi lên phân biệt chấp trước thì sai rồi, như vậy là “trụ” rồi. Mắt ta nhìn thấy rất rõ, đây là hoa, đây là màu vàng, kia là màu đỏ, như vậy là mê rồi. Mê như thế nào? Bạn mê nơi danh tướng, nó vốn dĩ không có tên gọi, không có tên gọi thì cái bạn nhìn thấy là chân thật, hễ có tên gọi thì là giả, danh là giả danh, bạn chấp trước vào cái giả danh đó, sai là ở chỗ này. Cho nên, khi bạn thấy sắc nghe âm thanh, tâm bạn không có phân biệt, không có chấp trước, không có vọng tưởng, thì những gì bạn thấy là thật, so với cái thấy của chư Phật thì không khác chút nào. Vừa nhìn thấy bên trong liền khởi phân biệt, khởi chấp trước, khởi vọng tưởng, thì bạn liền từ cảnh giới của Phật rớt ngay xuống làm phàm phu, liền biến thành phàm phu. Cho nên, phàm phu thấy sắc nghe âm thanh, ý niệm đầu tiên (đệ nhất niệm) chính là tánh thấy, mắt thấy là kiến tánh thấy sắc tánh, nhưng đến niệm

thứ hai thì liền biến thành thức, biến thành nhãn thức, cảnh bên ngoài biến thành sắc trần, rắc rối chính là ở chỗ này.

Làm thế nào để giữ được “đệ nhất niệm” mà không động, “Kinh Kim Cang” nói với chúng ta rằng “bất thủ ư tướng, như như bất động”, đây chính là dạy bạn vĩnh viễn giữ gìn đệ nhất niệm. Ở đệ nhất niệm, bởi vì bạn không có chấp trước, tâm của bạn là thanh tịnh; bạn không có phân biệt, tâm của bạn là bình đẳng. Hễ có phân biệt thì liền có tốt xấu, liền không bình đẳng; hễ có chấp trước thì liền có yêu ghét, cái này tôi thích, cái kia tôi ghét, rắc rối này lớn rồi, đó là phàm phu. Cho nên tại sao Phật và đại Bồ Tát tâm của các ngài thanh tịnh bình đẳng, các ngài đối với chúng sinh trong mười pháp giới đều xem như nhau, không có nói là thích cái này, ghét cái kia, hoàn toàn không có! Quyết định là bình đẳng. Tại sao phàm phu chúng ta đối trước các cảnh giới lại thích cái này, ghét cái kia, là do mê! Đem tự tánh thanh tịnh chuyển biến thành tám thức và năm mươi một tâm sở, biến thành cái thứ này. Sự tu học của Phật pháp không có gì khác, chính là trở về với cội nguồn. Cho nên Tướng tông nói tu hành quý ở chỗ “chuyển thức thành trí”, chuyển tám thức thành bốn trí, bốn trí chính là Bồ đề; Tướng tông gọi là bốn trí, Tánh tông gọi là Vô thượng Bồ đề, danh xưng tuy khác nhau nhưng đều là một việc, gọi là chuyển thức thành trí, trong Tánh tông gọi là phá mê khai ngộ. Bởi vì trong tâm thanh tịnh không có những thứ này, cho nên bạn không thể chấp trước, trong tâm thanh tịnh cũng không có những danh từ pháp tướng trong Phật pháp, do đó danh từ pháp tướng cũng không được chấp trước. Danh từ pháp tướng là do Phật Thích Ca Mâu Ni vì chúng sinh nói pháp mà bắt buộc dĩ phải giả lập ra, không phải là thật. Nếu bạn xem cái đó là thật thì sai rồi, như câu nói “Pháp còn phải xả, huống hồ là phi pháp”. Cái gì mới là thật? Một niệm không sinh là thật, ở trong tất cả pháp không khởi tâm, không động niệm, không phân biệt, không chấp trước mới là thật.

Đây chính là chỗ tốt cùng của sự ly tướng, là bản nhiên của pháp tánh. Cũng là lý do tại sao Phật dạy chúng ta không chấp trước, nói cách khác, vì sao trong bộ kinh này Phật dạy chúng ta “vô trụ sinh tâm”, đạo lý này đều đã nói rõ ràng, đã nói minh bạch rồi. Nếu bạn không rõ, không minh bạch, thì sẽ không phục! Không chịu làm theo. Khi thực sự đã hiểu thấu rõ, đã minh bạch rồi, thì không thể không làm theo như thế được, đó gọi là tín tâm bất nghịch. Tại sao vậy? Không làm như thế, chúng ta chịu thiệt thòi quá lớn rồi, từ vô lượng kiếp trôi lăn cho đến tận hôm nay, chính là chịu cái sự thiệt thòi này. Chịu thiệt thòi

mà không biết bị thiệt thòi như thế nào, đến lúc này mới thực sự thấu tỏ, thực sự minh bạch. Vừa quay đầu liền đại triệt đại ngộ, một khi quay đầu, thì ta nhất định không phạm lại thói hư tật xấu cũ nữa, như vậy mới có thể thành tựu.